

Előfizetési árak:

Egy évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KOZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

A lap egy oldala 24 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetéseik Stark Nándor könyvkereskedésében is felvételnek.

Bermentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Nyitlér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen hetenként háromszor:
vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 4 kr.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadtatnak helyben:
Stark Nándor könyv- és papírkereskedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

A szomszéd példája.

III.

Igen érdekes jelensége — viszonyainkhoz való hasonlat dolgában — Vásárhely önálló törvényhatósággá létének az is, hogy éppen akkor foglalkozott az országgyűlés a megyék rendezésének kérdésével, mikor a szomszéd város a megye kebeléből való kiszakítás iránt megindította a mozgalmat.

Hód-Mező-Vásárhely városának akkor Szilágyi Virgil volt országgyűl. képviselője, ki melegen üdvözölte Vásárhely város törekvését és egy, érvekben gazdag levélben fejtette ki, hogy Hód-Mező-Vásárhely város önálló törvényhatósággá tételét kapcsolatba kell hozni a megyék rendezésével, vagyis a városok kérelmének hamarabb el kell dölni, mint a megye rendezésének; mert ha a megye-rendezés Hód-Mező-Vásárhelynek, mint a megye kebelébe számított rendezett tanácsú városnak kombinálásával történik meg, akkor a város önállósítása nagyobb akadályba ütközik. — S Hód-Mező-Vásárhely városa kiváló sulyt is fektetett ezen körülményre.

Ki akartuk emelni ezt a jelenséget az akkori viszonyoknak azért; mert most Szentest éppen úgy áll önállóságra való törekvésével az ország előtt, mit 19 évvel ezelőtt Hód-Mező-Vásárhely volt.

A törvényhozás ugyanis éppen most veszi tárgyalás alá a közigazgatás nagy reformjának kérdését, s ez a reform bármiként döljön is el, magával fogja vonni a megyék területének rendezését is. — S előre látható, hogy ha az állam a megyei székhelyeken akarja központosítani a pénzügyigazgatóságokat, tanfelügyelőségeket és államépítészeti hivatalokat, akkor a megyék területét legalább is akkorára kell kiterjeszteni, mint a pénzügyigazgatóságok rendelkezési tere, s így a mainál sokkal nagyobb vármegyéket kell teremteni, mi egyébiránt pénzügyi szempontból is természetesen következménye a közigazgatás államosításának.

Csongrádmegye területe sem maradhat tehát mai keretében, s a végeldöntésnél akár marad Szentest központ, akár nem, — amint mi hisszük, hogy Szentest minden körülmények között központ marad, — a megye területe nagyobbítani fog. — De itt feltétlenül szerepet játszik a megye területének rendezésénél és kiterjesztésénél az, hogy Szentest benn akar-e maradni a vármegye kötelességében?

Szentest nem akar bennmaradni; de befolyása és ereje összességét fogja küzdelembe viinni, hogy lerázza magáról a nyűgöt, mely ma bilincsként fekszik egész élettevékenységén. — S Szentest győzni is fog ebben a kérdésben; mert az államnak is az az érdeke, hogy életerős, hatalmas városok teremtesse, ami pedig a megyei rendszer keretében merő képtelenség.

Az idő tehát éppen a legalkalmasabb országos szempontból is Szentest mozgalmára és törekvésére.

S az a sajátságos, hogy azok, kik a megyei felfogás és érdek szolgálatában ellenzői

Szentest önálló törvényhatósággá lételének, szélében-hosszában igyekeznek éppen abból keltetni aggályt, hogy Szentest fellépése összeesküszik az ország közigazgatási reformjának mozgalmával, s azt mondják, hogy Szentest lehet, hogy eléri azt, hogy önálló törvényhatóság lesz; de el fogja veszíteni a megyei központot; mert a kormány és a törvényhozás azt fogja mondani, hogy miután Szentest önálló törvényhatóság lett, nincs rá szükség, hogy ő továbbra is központ maradjon, s így a megyei kikerekítést Szentest székhelyének elejésével viszik keresztül.

S akik ezen rémet festik és állítják szembe az önálló törvényhatóság hatalmas és hódító eszméjével, azt mondják, hogy jobb lenne Szentestnek a megyék rendezése után kérni az önálló törvényhatóságot, akkor székhely is maradnának és önálló törvényhatóság is lennének.

Mi ezt teljesen hamis okoskodásnak tartjuk, s benne sokkal több megyei aggályt, mint székhelyföltétést látunk.

Mert a közigazgatás államosításával egyidejűleg foganatosítandó megyeterületi rendezésnek egy messze időre szóló alkotásnak kell lenni, melyet egy városnak önálló törvényhatósággá léte alapjában és létfeltételében meg nem ingathat.

Már pedig foganatosítson az ország bármiféle területrendezést, az életképes és önállóságra törekvő városokat fejlődésükre irányuló utjakban megállítani nem lehet. S azért, mert ma Csongrádmegye területe így, vagy úgy kerekített ki, Szentestre azt oktroyálni, hogy örökké rendezett tanácsú város legyen, nem lehet. — S ha nem lehet, akkor Szentestnek önálló törvényhatósági léte döntő sulyt a területrendezésre nem gyakorolhat, hanem csak befolyásolhatja azt, hogy egy, Szentest kivételével csinálendő új vármegye területe nagyobbítsák. S éppen ezért kell a vármegyék területének rendezése előtt fellépni Szentestnek, hogy az ő törekvése már a rendezésnél nyílt kérdésként álljon a törvényhozás előtt.

Ez oly igazság, melyet semmiféle megyszülte álokoskodással megdönteni nem lehet.

Mert egygyel tisztában kell lennünk és ez az, hogy Szentest a kormány szemében s az ország előtt vagy olyan geográfiai és kereskedelmi pont, mely a megye területének rendezésénél minden körülmények között kiállja a próbát, vagy nem. Ha igen, akkor az, hogy Szentest önálló törvényhatóság lesz, nemcsak hogy nem veszélyezteti Szentest központosságát; de sőt biztosítja azt; mert egy önállóságra s nagyobb közigazgatási jogkörre törekvő város már ezzel is igazolja központosításra való hivatottságát és jogos igényét arra, hogy az állami apróbb központok előlegezésénél figyelembe vétessenek.

S ha Szentest székhelyisége a megyék terület rendezésével szemben csak azon vékony szálon függne, hogy bennmarad-e Szentest a megye kötelességében, vagy nem? — akkor mi sem így, sem úgy nem tarthatnánk számon arra, hogy központ maradjunk. Mert a központot a területek csoportosítása foly-

tán előálló geográfiai fekvés és kereskedelmi összeköttetés biztosítja. Már p. ezt vesszük, Szentest az alföldi városok között oly geográfia központot képez, hogy nála nélkül Csongrádmegyét rendezni merő képtelenség.

Mi tehát Szentest megyei központnak; de egyszersmind és mindenek felett önálló törvényhatóságnak akarjuk!

S erre kell ma Szentestnek minden erejét és minden lelkesültségét összpontosítani!

— A „Magyar Hirlap”, mely Horváth Gyula, városunk diszpolgarának főszerkesztése mellett f. hó 21-én indul meg, a következő felhívással van a közönség figyelmébe ajánlva:

„A mai Magyarország, úgy amint áll, azon szabadelvű irányzat és eszméken épült föl, melyek e század első feleiben egész Európát uraltak, és mely eszméknek 1789-ben a francia nemzetgyűlés adott legelőször kifejezést. A magyar nemzet egy felszabadult küzdelem után, az eszmék verkeresztését a 48–49-iki szabadságharcban nyerte el. És e küzdelemmel lépett be az európai művelt nemzetek sorába. A keresztség is, a nemesség is kötelez.

A magyar nemzet kétszeresen van kötelezve azon eszmék és irányzat iránti hűségre, a melyért egy felszabadult at legjobbjaink verejtéke, egy di-csőséges harcban legnemesebbjeink vere folyt. E kötelezettség teljesítésében, mint szerezni, de fardhatatlan munkás kér helyet magának a „Magyar Hirlap.”

Nem kirakatának cége, hanem törekvéseinek irányítóje lesz a szabadelvűség; ezt igerjük és meg is tartjuk,

Egy erős nemzeti tarsadalom, melyet a közös műveltség kapcsol össze és melynek egyesei öntudatos, öntudatos munkások és nem fenyesz librébe öltözött inasok, vagy a hatalmasok láncára vert rabszolgák, azon forrás melyből, egészséges köz- és állami élet fakadhat ez országban.

A livrekből való kivételzetésben és e testtelket sorvasztó láncok szettörésében munkálkodni és segédkezni lesz feladata a „Magyar Hirlap”-nak.

Köz- és állami életünk fejlődésének feltételét éppen úgy keressük alkalmas és celszerű törvényekben, mint lelkiismeretes, képes, de egyszersmind öntudatos férfiakban, kik e törvények végrehajtására és alkalmazására hivatnak.

A „Magyar Hirlap” a kiegyezési alapnak őszinte híve! De mert az, éppen azért minden oly törekvésnek töltetlen és kerlelhetlen ellensége, mely akár al-loyalitas, akár konfliktusoktól való félelemből, szerzett jogaink érvényesítésétől tartózkodik, vagy a kiegyezési törvény által érintetlenül hagyott jogkörünkön csorbat enged ejtetni.

Közös intézményeinkben a nemzet és állam érdekeinek a törvények korlátai között úgy tárgyi, mint személyi tekintetben, a mennyiben ez a sajtó föladatait képezheti, igyekezni fog lapunk érvényt szerezni.

Magyarországot és a nemzetet bent erősnek akarjuk látni; azért mindazon reformoknak szószólója, előharcosa lesz a „Magyar Hirlap”, melyek a nemzet morális és anyagi erejét emelni hivatnak, államunk önálló fejlődését biztosítják.

A közigazgatásunk reformjánál az önkormányzat komoly és valódi biztosítékait keressük; de

ugyanakkor az államhatalom érvényesülésnek föltételeit is megadjuk.

A törvényhozás reformjának barátjai vagyunk, még pedig úgy, hogy a képviselőház a nemzeti akaratnak meghamisítatlan kifejezése legyen; de ugyanakkor követeljük, hogy a felső ház ne az ország fejlődése, a nemzeti, törekvések elé épített gát, hanem a fejlődések és törekvések veszélytelen lefolyását biztosította csatorna legyen.

Nemzeti és társadalmi átalakulásunk fő faktorának tartjuk a nevelés-ügyet, annak felügyeletét az államhatalom kezében hisszük egyedül biztosan elhelyezhetőnek; mert csak ez képes a felekezeti, faji surlódásokat megakadályozni és az általános nemzeti művelődés biztosítékát megadni. Hívei vagyunk a vallásszabadságnak és a vallási jogegyenlőségnek, ez alapon törekvünk a felekezetek közötti békének megóvása és a vallás tekintélyének megtartása.

Közgazdasági, kereskedelmi és földművelési érdekeink érvényesítésére, pénzügyi és közgazdasági reformok egész sorozatát látjuk magunk előtt. Vezérelvünk lesz iparunk, kereskedelmünk felszabadítása idegen érdekek nyomása alól, de a felszabadítás az előfeltételek és itt alakult érdekshaeurák uralma alól is. Adórendszerünk fokozatos reformját is szükségesnek ismerjük, oly irányban, hogy földművelésünk a tulterheléstől megszabaduljon.

Az igazságügyi reformok szükségét az egész nemzet beismerte, ezek megítélésénél a „Magyar Hírlap” egyedüli kiindulási pontnak a jogállam megalkotását tartja, szellemi és anyagi képességünk szambavétele mellett a kitűzött cél elérésére teljes erejével segítkezik.

Állami konsolidációnk, nemzeti megizmosodásunk főtényezőjének tartjuk hazánk fővárosát. Éppen azért a főváros köz- és társadalmi életének minden mozzanata figyelmünk kiváló tárgyát fogja képezni.

A legnagyobb és legigazabb loyaltás egyetlen kifejezésének az őszinte szót tartjuk, ezzel fogunk adózni a leghatalmasabbnak és a leggyengébbnek. Ki azt nem bírja meg, ne vegye lapunkat kezébe.

Nemzeti és állami érdekeink védelmében felelmet vagy lankadást ismerni nem fogunk, e munkában való részvétel által nem lapunknak keresünk reklámot, hanem a munkának sikert. E hazát lakó népfajok között keressük a békét és egyetértést nemzetünk és államunk érdekeiben, de nem kerüljük a sáborut, ha akár egyiket, akár másikat veszélyeztetve látjuk.

Lapunkat minden hatalmi és érdeksphaerától teljes függetlenségben akajruk fentartani, éppen ezért senkitől kegyet nem kérünk és így ellenszolgálatot sem nyújtunk. A magánélet szentélyébe bele nyulni soha nem fogunk, de a köz- és társadalmi élet minden mozzanata és az ebben mozgó egyének fölött véleményünk szabadságát fentartjuk.

Tudjuk és érezzük azt, hogy Magyarország e pillanatban az államélet minden rétegét átható reformok küszöbén áll, valamint azt is tudjuk és érezzük, hogy egész társadalmi életünk az átalakulás forrási processzusába jutott. Ezen tudat volt indító oka a „Magyar Hírlap” alapításának; szellemi és anyagi támogatás az, a mit magyar közönségtől kérünk és várunk, hogy a lap kitűzött hivatásának megfelelően bírjon. Ha ez megtagadatik tőlünk, tudjuk jól, hogy nem az eszmék, hanem a lapot vezető személyek iránti bizalom hiányzik; erősebb, alkalmasabb vállak fogják a terhet átvenni, a mely alatt mi összerokadtunk; de az eszmék diadalra jutnak, ha a nemzet élni fog! Koronazza jó, vagy balsiker e felhívásunkat, mi az eszmék munkásai leszünk.*

Helyi és megyei hírek.

— **Óváció Horváth Gyulának.** Sarkadi polgármester f. hó 12-én, csütörtökön délután 5 órára értekezletre hívta össze a városi tisztikar és képviselőtestület néhány tagját, hogy Horváth Gyulának, városunk érdemekben gazdag diszpolgárának 10 éves diszpolgársága alkalmából óvációt rendezzenek. — A szép számmal összegyűltek az értekezleten Horváth Gyula iránt mélyen érzett tisztelet és háláérzelem kifolyásából egyhangulag elhatározták, hogy arcképét egyik neves hazai festőnkel lefestetik és f. évi május 12-én, a mikor tudvalevőleg Horváth Gyula szentesi diszpolgárra választásának 10 éves évfordulója lesz, — ez alkalomra fényes ünnepélyt rendeznek. — Az arckép lefestetésének és az ünnepély költségeinek fedezésére társadalmi uton rendeztetik gyűjtés, melyre már az értekezleten jelen voltak közel 300 frtot irtak alá. — Az arcképet a városnak ajándékozzák s az Szentes város közgyűlési termét fogja díszíteni, örök emlékezetűl azon soha meg nem hálálható érdemeknek és tevékenységnek, melyeket Horváth Gyula Szentes városa érdekeiben, — a mióta közébünk hozta a jó szerencse — szívvél-lelékkel kifejtett. — Szentes város közönsége ezzel egy újabb jelét adja valóban emelkedett gondolkodásának.

— **Személyi hir.** Törs Kálmán, városunk

országos képviselője, hogy a közigazgatási tisztviselők kinevezése és a megyei, községi autonomia megsemmisítésére célzó állami közigazgatás behozatala ellen f. hó 15-én városunkban tartandó népgyűlésen és a 48-as párt által a szabadság évfordulójának megünneplésére tartandó banketten résztvehesen, f. hó 14-én délután 4 órakor körünkbe érkeznek. A szentesi 48-as népkör választmánya már megtette az intézkedést, hogy városunk képviselője kellőleg fogadtassék.

— **A megyéről.** Zsilinszky Mihály főispán f. hó 14-én délelőtt 9 órára rendkívüli ülésre hívta össze vármegyénk közigazgatási bizottságát. Ezen rendkívüli közgyűlés bizottsági ülés egybehívására az adott okot, hogy dr. Csató Zsigmond főjegyző a közte és Tóth Kálmán városi adóügyi tanácsnok között fenforgó becsületbeli ügy miatt lemondott a közgyűlés bizottság által Tóth Kálmán ellen elrendelt fegyelmi eljárás vezetésétől. — Ezen lemondást nagyon természetesen tartjuk; mert dr. Csató főjegyző a f. hó 9-én tartott közgyűlés bizottsági ülésben lejátszott szerepe után képtelenné tette magát arra, hogy reá egyáltalában hasonló ügy elintézésé bizassék. Ez ügyet ezuttal csak ennyiben kívánjuk érinteni, lapunk jövő számában azonban reá fogunk mutatni arra, hogy Csongrádmegye közállapotaiimmár megérték oda, hogy a megye vezetésének ezidő színti részesei pusztuljanak.

— **Népgyűlés lesz** városunkban mártius 15-én délelőtt 11 órakor a piactéren. A népgyűlés tárgya egy indítvány lesz aziránt, hogy Szentes városa népgyűlésileg felirással éljen a kinevezési rendszerrel kapcsolatos állami közigazgatás ellen. A népgyűlésre le jön Törs Kálmán, városunk országgyűlési képviselője is; rajta kívül beszélni fognak: Sima Ferenc és dr. Filó Lajos.

— **Halálozás.** Sántha Ferenc ármentesítő társulati hivatalnokot súlyos csapás érte f. hó 12-én. Neje, szül. Huszka Mária asszony ugyanis rövid szenvedés után elhunyt. A bánatos férj és gyászoló család e halálesetet a következő gyászjelentéssel tudatja:

„Alulirottak fájdalommal telt szível jelentik úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében is az örökre feledhetlen nő, leány és testvér: Sántha Ferencné született Huszka Mariának Szentesen, f. évi március 12-én éjjeli 2 órakor, életének 25-ik, boldog házasságának 7-ik évében, nyolc napi kínos szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei f. évi március hó 13-án

A „SZENTESI LAP” TÁRCAJA.

Kártyahistóriák.

Az öreg gróf B egy nap így szólott fia nevelőjéhez:

— Páholyomat ma rendelkezésére bocsájtom, vigye el estére fiamat a színházba, olyan darabot adnak, amiből sokat tanulhat; mert régóta veszem észre, hogy kártyakomániába elegendett a fiu, a minek nem lesz jó vége.

A darab, amit aznap adtak, „*Harminc év egy kártyás életéből*” című, ha jól emlékszek, németből fordított, hatásos színmű volt. Egy gazdag örökös van benne, kit a kártya tönkre tesz, bele kever minden rosszba, nyomorba, szegénységbe s a végén gyilkosságba is.

Az öreg gróf sokat várt a darabtól. Azt hitte, fia meg fog borzadni s kártyát nem vesz többet soha kezébe.

Másnap behivatja a nagyreményű örököst s kérdezi, hogy tetszett a darab?

— A darab nem volna éppen rossz, apám, hanem az a számár mindig csak blattot velt, sohasem adott banquot, s így nem csoda, ha tönkre ment.

A darabra csak ennyi volt az ifju urnak a megjegyzése s hogy nem igen hatott reá a moral, kitünt később abból, hogy mindenét elkártyáztván, vénségére egy rokona kegyelem kenyérére szorult.

* * *
Erdélyben a forradalom után az örmény Róma,

a szamosujvári casinóban nagyban járta a ferbli. A báránybőr gescheft jól ment, pénz volt bőven s szólt a csöndes.

Casinói tag volt egy öreg I Bogdán nevű örmény is, ki azonban soha sem játszott, hanem ambuláns gibic volt. Állva gibicelt s nagy öröme telt abban, ha vagdalózás közben elarulhatta annak, a kinek a háta megett állott, a kártyáját.

Ha az illetőnek például tőkbe volt jó kártyája, felfutta az arcát, ha pirosba ütött be, nyelve hegyét dugta ki; ha makkban volt az illető erős, — a száját jobb felé huncfutul felre húzta s így tovább.

Egy hó nyári délután gibicelés közben az a malheur érte az öreget, hogy egyszerre csak összeesett. Szélhűdés érte s minden szó nélkül maus tođ lett.

Pár hét mulva kártya közben szóba jött az öreg a casinóban.

Szegény öreg!

Szegény Bogdány!

— Hát meghalt? — kérdi egy vidéki örmény, a ki mit sem tudott az esetről.

— Meg bizony, szegény, — mondá az egyik.

— Nem gibicel többet, — sóhajtott a másik.

— A guta ütötte meg, — szólt a harmadik.

— Még pedig makkba, — végezte a negyedik.

Es volt az emlékszed. Tudniillik éppen akkor érte az öreget a szélhűdés, mikor jelezte, hogy az illetőnek harmincegy makkja van.

* * *
Déva mindig híres volt, mint kártyafészek.

Barcsay X. nagyon szeretett Fortunával kacér-

kodni, de a szép istenasszonynak sehogy sem tudta kegyeit megnyerni.

Egy délután a nagyvendéglőben fekete kávé mellett valami 400 drb aranyát emelték el makaón, mit aznap kapott egy buzakereskedőtől.

Megtudta ezt bátyja, Barcsay L. akkori főispán s dorgálni kezdte öcsését, hogy mint lehet olyan szamar, hogy ül össze mindenkivel játszani stb. stb.

— Jól van, jól, ez mind igaz, édes bátyám, de 6 frtba vettek be minden aranyat, a kursus pedig csak 5 frt 50 krajcár.

Ezzel vigasztalta magát.

* * *

N. N. most országgyűlési képviselő.

Iskolatársak voltunk, tanítottuk ferblizni.

Nehéz felfogásu gyerek volt N. barátom akkor is (ma is az) s ha az a bizonyos barát nem is találta volna fel a puskaport, ő semmi esetre nem jött volna reá.

Tehát ferbliztunk.

Az egyiknek két királya volt kivágva, kettőt a markában szorongatott.

N.-nek négy ása volt.

— Még két piculat!

— Meg van! Még négyet!

— Adom! Még nyolcat!

N. eldobja a négy ászt.

— Maarhha! Mit csináltál? — rivaltunk rá.

— Feltem az ötödik királytól, — volt a válasz.

— Ugy? . . . az már más! — feleltünk és osztottunk tovább.

Gyepi.

délután 4 órakor fognak a r. kath. egyház szertartásai szerint a nagy temetőben örök nyugalomra tétetni. Aldás és béke lengjen porai felett! Szentesen, 1891. március 12. Sántha Ferenc mint férj. Huszka Károly és neje Bálint Sarolta mint szülők. Huszka Emma és Izabella mint testvérek. Sántha János és neje Kiss Johanna mint ipa és napa. Sántha János, Albert, Emilia és Ilona mint sógorai és sógornői*

Meghaltak még a közelebbi napokban és pedig f. hó 10-én Zsigárdi József, a helybeli rom. kath. egyháznak hosszú időn át volt harangozója, 73 éves korában. Temetése tegnap délután 3 órakor ment végbe nagy számú közönség jelenlétében. — F. hó 11-én pedig Stockbauer János, volt 1848–9-iki honvéd halt meg 67 éves korában. Temetése ma, pénteken délelőtt 10 órakor lesz. Az elhunytban Máhr Kázmérné édes apját gyászolja. — Nyugodjanak békében!

Mártius 15. A szentesi iparos ifjak egylete által március 15-én az ipartestület helyiségében társas vacsorával egybekötve rendezendő táncvigalomra eddigelé több, mint két százan irtak alá, ami kétségtelen bizonyítéka annak, hogy ez a mulatság egyike lesz a március 15-iki mulatságok legsikerültebbjeinek. Aláírások ennélfogva már csak szombat délig fogadtatnak el a rendezőségél, vagy Négyesi Albert egyt. szolgánál. Belépti díj: férfi 1 frt, nő 70 kr. — Ugyancsak március 15-ét a szentesi dal- és zeneyegylet a kávéházban fogja társas vacsorával megünnepelni.

— **Egyleti élet.** A szentesi jótékony nőegylet f. évi mártius hó 22-én a reform. egyház tanácstermében tisztújítással egybekötött évi rendes közgyűlést tart.

— **A tiszai kompközlekedés** a beállott lágy időjárás s a Tisza vízének áradása következtében, f. hó 11-én délután beszünttetett s az átkelés egyes helyeken már csak dereglyén lehetséges, ami bizony elég veszedelmes út; mert a jég minden percben megindulhat.

— **Sorozás.** Az ország egyes részeiből érkező jelentések szerint, az eddig megejtett sorozások az „emberanyag” kitűnősége mellett bizonyítanak, ugyanarra, hogy a legenyhébb vizsgálat mellett is telik katonai bőven. Nálunk f. évi ápril hó 4-én veszi kezdetét a fősorozás. Hogy Szentes bővelkedik-e majd ily kitűnő emberanyaggal? legalább is kérdés.

— **Ricinusz termelés.** A csongrád megyei gazdasági egyesület megyénk gazdaközönségével még ez évben meg kívánja ismertetni a ricinusz termelést mely körülményre ezúttal is felhívjuk az érdeklődők figyelmét; mert nagy jövedelmezősége méltán megérdemli a kísérletezést, annál is inkább, mivel egy olajgyár képviselője a kísérletezéshez szükséges magot ingyen bocsátja az egyesület rendelkezésére, s így a kísérletezés a gazdaközönség részéről semmi féle pénzületi áldozattal nem jár.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon számos jó barátunk, ismerősök és jóakarónak, kik feledhetlen nőmnek f. hó 10-én végbement temetésén megjelentek, hogy osztozzanak bánatomban, ez uton is őszinte köszönetem fejezem ki. Szentes, 1891. mártius 10. Mester János.

— **Felhívás** a szentesi ipartestület t. tagjaihoz. A szentesi daleyegylet mártius hó 15-én d. e. 11 órakor a vármegyeház nagyertermében, az 1848. mártius 15-iki nagy nap emlékére ünnepélyt rendez, melyre az ipartestületet is meghívta. A nemzeti újjászületés eme nagy napjának emlékére rendezendő ünnepélyre lett meghívás folytán — az idő rövidsége miatt — ez uton kértnek fel az ipartestület t. tagjai, hogy a f. hó 15-én d. e. 10 órakor a testület helyiségében minél számszerűsággal megjelenjenek sziveskedjenek, honnan 1/2 11 órakor az egyleti zászló alatt előbb a daleyegylet helyiségebe, onnan pedig a daleyegylettel csatlakozva, a vármegyeházához leend a felvonulás. Szentes, 1891. mártius 11. Az elnökség.

— **A vármegyei állatvizsgáló bizottság** a legközelebbi 3 évre a következőleg alakult meg: valamennyi járásra elnök Halus József, alelnök Szeder János, tagok és pedig: a szentesi járásban Jurenák Béla, Kristó-Nagy Imre, Vecsery János, Sarkadi-Nagy Mihály és Aradi Kálmán, — a csongrádi járásban Körmendy Zsigmond, ifj. Tekulics János, Forgó József, Deák István, dr. Cicatricis Lajos, — a tiszántuli (mindszenti) járásban Kertész Mór, Staibl Ferenc, Pessina Ede, Illés Jenő, Vidovits Antal, — a tiszáninneni járásban (dorozsmai) Ivánkócs Imre,

Szluha Imre, Vedress István, Szobotka Fülöp és dr. Kelemen Béla.

— **Uj vendégfogadó.** Neumann Jónásné szül. Lövy Jolán asszony közelebbi vendégfogadó és szálloda nyitása iránt adott be kérvényt a városi tanácshoz. A tanács Neumanné kérvényét Burián Lajos ügyész és Aradi Kálmán főkapitány-nak adta ki véleményes jelentésével. Mint értesülünk, neveztek az iparendelő kiadását fogják javasolni. — Az új vendégfogadó Nyíri Sándor vaskereskedő tözsomzedságában, Szabó Zsigmond házában fog berendeztetni.

— **A városi falkotzból** 1891. év folyamán eladásra kerülő fák és bokrok árjegyzékét Sarkadi polgármester már közrebocsátotta. E szerint gazdasági tanintézetek és vincellérképezdekből miniseri engedély folytán 1887. évben hozott ajtóvesszők után nevelt egy-két méter magas almafa csemetékből (nyári, őszi és téli) 34 különböző fajban összesen 5993 darab, 2–3 méter magasak összesen 14,000 drb. kerül eladásra és pedig a szentesi határra darabonként 15 kr, vidékre 20 kr-ért. — **Körtefa,** 1–2 m. magas, nyári, korai és késő őszi, korai és késő téli faj — összesen 1866 drb. 2–3 méter magas 5239 db. — **Szilvafa,** 1–2 méter magas, korai, közep és késő őszi és késői faj — összesen 2572 db. — **Cseresnye,** 2–3 méter magas csemeték, korai és késői fajok, 4353 db. — **Meggy,** 1–2 méter magas, korai, közep és késői faj, 2389 drb. — **Őszi és kajszin barack,** 1–2 méter magasak, 4034 drb. Ezenkívül számos dísz- és szerszámfák és díszbokrok fognak eladásra kerülni. — Vidéki megrendelők a fenti árakon kívül még a csomagolás és vasúti szállítási költségeit, valamint a vasúti viteldíjat is viselik. Vidéki megrendelések Szentes város tanácsához intézendők.

Hazánk és a főváros.

— **Az új hercegprimás.** A legfelsőbb körök, mint hírlők, már döntöttek Simor János hercegprimás utódjára vonatkozólag. Biztos forrásból származó értesülések szerint, Samassa egri érsek lesz a primás. A kineveztetés már a napokban várható.

Tekintetes szerkesztő ur!

Mikor b. lapjának 26-ik számában olvastam a szájkosarozott című vezércikket, nem mertem volna arra gondolni, hogy az ott említett alispáni ukáz oly tökéletes szájkosár legyen, melynek irányában egy község képviselő testülete egyebet nem tehet, minthogy végig hallgatja az alispáni törvénytelenül nyilvánított akaratát, nem tudtam, hogy a rendelet nemcsak arra vonatkozik, ami benne foglaltatik, hanem még titkos intézkedéseket is foglal magában.

Most azonban, miután az alispáni rendelet, mint első tárgy a f. hó 5-én tartott közgyűlésen felolvasatott, s a hozzá, mint kitűzött tárgyhöz szólni kívánó képviselőktől a szólási jog az elnöklő bíró által megvonatott, most, mikor a közgyűlés nagy többségének határozott kívánása ellenére nem bocsátott szavazás alá, az elnöklő bíró által azon kérdés, hogy a tárgyalás kitűzött alispáni rendelet tárgyalás alá vétessek-e vagy nem? hanem az, mint egy „ne nyulj hozzám” virág, mégis hallatlan, — a bíró által egyszerűen tudomásul vétettnék nyilvánított.

Azt hiszem, és aligha tévedek, hogy az egyszerűen ily erélyt kifejtő bíró és jegyző, erélyességüket nyilván nem is abból a rendeletből merítették, mi a közgyűlésen felolvasatott, hanem külön titkos utasításokból, aminek egy alkotmányos államban létezni és érvénytelenné birti szabad nem volna.

Tényleg megtörtént, hogy tudomásul vétettnék jelentette ki a bíró az alispáni rendeletet, a képviselőtestület hozzászólási jogának megengedése és a rendeletben foglaltak tárgyalása nélkül.

Csupa titok, csupa rejtély nálunk minden. Az alispáni rendelet és annak ilyképeni elintézése nagy feltűnést és megbotrántozást keltett, úgy, hogy a megfelelő jogorvoslat nem fog elmaradni, annyival inkább, mert Papp Ákos jegyző a közgyűlés után már csak a szolgabírói engedély felmutatása mellett volt hajlandó ezen alispáni ukázt bárki Isten fiának megmutatni, vagy lejegyzését megengedni.

Minthogy azonban, amint emlékezetből tudom, az alispáni rendeletben rám vonatkozólag olyanfélék foglaltatnak, hogy én nekem nem volt jogom a miniszter által már elbírált számadásokra azon észrevételt tenni, hogy dacára a miniszteri határozatnak, a számadó Mihály Lajos sikkasztása által okozott kár, elég sajnós, a községnek nincs megtérítve és ezzel már nem is lesz, pedig addig, míg ezen el-

sikkasztott összegek a községnek megtérítve nem lesznek, én ezen állításomat bárkivel szemben fenntartom.

Ez volt az, a mit a közgyűlésen nekem elmondani, a bíró és jegyzőnek megengedni nem lett volna szabad.

Ez azután alkotmányos állam és alkotmányos jog!

Mondhatom, kedélyes közigazgatás! Én azonban, szemben ezen alispáni ukázzal, továbbra is fenntartom állításaimat az elkezelt váltásppénzek tárgyában s feleletet kérek a Mihály Lajos által okozott károkról nézve s kívánom, hogy mutassák ki nekem, hogy hol találhatók 1885. évről Bozó Kálmán közgyám és Kurucsai Mihály, 1886. és 1887. években Bozó B. János, Kállai János, ifj. Lőrincz János, Böröcki János, Losonci János, Bacsa Balázs, Cukor Illés, Szabó Antal, Biacs András stbiek által a váltásági földeken vett nád, gyékény és gazért történt befizetések, s hol van kimutatva csak az is, hogy ezek vettek volna?

Addig, míg ezekre határozott feleletet nem kapok, míg ezek az összegek a községnek megtérítve nem lesznek, mindig azt mondom, hogy sikkasztás történt, melyet a község részére megtéríteni kell. Azon nem remélt esetben pedig, ha azon, alispáni őrizet alatt levő számadásokhoz tartozó iratokat még sem tekinthetném be, vagy azok nem tisztázthatnának, ugysis, mint községi képviselő, ugysis mint adófizető polgár, lesz rá gondom, hogy az illetők ellen megtegyem a bünyefitő feljelentést.

Hasonló manipuláció üzetik a szőlődézsma-váltás behajtásánál is. Öt-hat évvel kifizetett összegeket követelnek egyesektől, mikor pedig ezek a kifizetést igazoló nyugtáikkal jelentkeznek, a nyugtákat elszedik tőlük. Hogy miért? azt hiszem felesleges indokolnom. Így tettek Szabó Lajosné és id. Sánta Józseffel, s hogy ki ne tudódjon a dolog, a szolgabíró értékre adta Mihály Lajosnak, hogy jó lesz ezeket az elkezelt pénzeket mielőbb helyre tenni.

Ilyen dolgok történnek manapság Minnszerten. S mégis ha akad képviselő, aki elég bátor ezeket szállóztatni, alispáni szájkosárral fenyegetik.

Ez is csak Csongrádvármegyében történhet meg! Mindszent, 1891. március 11. Korom Gáspár.

Irodalom.

— **Melyik lapra fizessünk elő?** Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az „Egyetértés”, mely a múlt január hó 1-én lepett fennállásának 25-ik évebe. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tettek az Egyetértést népszerűvé.

Szerkesztve úgy van ez az óriási terjedelmű lap, hogy egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célt szolgáljon. Mert az Egyetértésben naponként megtaláljuk a család, a hálygyvilág a maga szépirodalmi olvasmányát a világirodalom legkiválóbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tarackiket legjobb íróinktól, divattudósítást Párisból stb. stb., úgy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az Egyetértésnek e rovatával a versenyt kiállhatna.

S ezzel szemben ott van az Egyetértésnek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólétszerűség tekintetében utólrhetetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Különösen kiemelendők tartjuk itt, mint egyik legfőbb érdemet az Egyetértésnek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekintetek által nem hagyta magát befolyásoltatni, hanem, mint teljesen független lap, fölülte áll minden párterdeknek, s csak az igazságot szolgálja. Az országgyűlési tárgyalásokról hozott s az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű tudósításainak is mindenkor a pártteltekkel szembeálló részrehajlatlanság szereztette meg a közönséget, mely abban nyilvánul, hogy az Egyetértés olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az Egyetértés gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az Egyetértés kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda ket evtized óta tudja, hogy az Egyetértésben megtalálja mindazt, amire szüksége van, s e miatt az Egyetértés a társadalom eme legnépesebb rétegeiben ma már nélkülözhetetlené vált, mint a hazai kereskedelmi, ipari- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezér lapja. A zleti dolgokban az Egyetértés a legjobban informált lap Magyarországon.

A rendes rovatokon s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bő tudósításokon kívül végre csak az Egyetértés 3 speciális rovatát említhetjük meg, melyek országos hirre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni.

Szóval, a ki olvasni valót keres, és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az Egyetértésre. Előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., 1/4 évre 5 frt, egész évre 20 frt.

Nyilt-tér.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Nyilatkozat.

Dr. Csató Zsigmond nevében f. hó 10-én délelőtt 10 órakor Mojzsis Lajos és dr. Cicatricis Lajos urak által, részben a „Szentesi Lap” f. évi 30-ik számában, részben pedig két tanu által láttamozott külön levélben használt becsületsértő kifejezésekért lovagias elégtételadásra hívtam fel. — Ezen ügyben nevezett urakat *Sima Ferenc* és dr. *Filó Tihamér* nyomban megnevezett segédeimhez utasítottam.

Megbizottaimtól ezen ügyben a következő értesítést kaptam:

Tekintetes Tóth Kálmán urnak

Helyben.

Közted és dr. Csató Zsigmond közt fennforgó becsületbeli ügyben felkértél bennünket, hogy a mennyiben dr. Csató Zsigmond részéről a velem szemben általad elkövetett becsületsértő kifejezésekért nevezett Mojzsis Lajos és dr. Cicatricis Lajos megbizottak által lovagias elégtételadásra hívtál ki s nevezett megbizott uraknak nyomban kijelentted, hogy lovagias uton kívánható mindennemű elégtételadásra feltétlenül kész vagy s a további teendők iránti tárgyalás és megállapításra nevezett urakat hozzánk, *mint általad azonnal megnevezett megbizottaidhoz* utasítottad, ügyedben képviseljünk; mi e megbizottak folytán dr. Csató Zsigmondnak megbizottait március 10-től március 12-én d. e. 10 óráig vártuk; de nálunk ezen ügyben a mai nap d. e. 10 óráig, tehát két 24 órán át senki nem jelentkezett, így az ügyet részéről teljesen befejezettnek tekintettük volna, hogy azonban ellenfelednek, *mint becsületében mélyen sértett* felnek, a rendes határidőn túl is alkalmat adjunk arra, hogy megsértett becsületét a párbajszabályok által előírt időn túl is lovagias uton orvosolhassa, a megbizottak egyikét külön levélben is értesítettük, hogy még mindig rendelkezésre állunk s tárgyalásba bocsátkozni készek vagyunk. — Amennyiben azonban ezen levelünkre sem kaptunk semmi választ, ennél fogva ezen ügyet rád nézve megszüntnek tekintjük.

Szentes, 1891. március 12-én d. u. 6 órakor.

Sima Ferenc.

Dr. Filó Tihamér.

Ez értesítés vétele után tisztában vagyok és bárki tisztában lehet azzal, hogy dr. Csató Zsigmondot bárki becsületében bármennyire megsértheti; mert ő, akárhogy ajánlják is fel részére, megtámadott becsülete számára soha nem fog lovagias elégteltelt venni.

Szentes, 1891. március 12.

Tóth Kálmán.

1072—1891. E.

Pályázati hirdetés.

Szentes város képviselőtestülete ez évi február hó 17-én tartott közgyűlésében hozott 6. számú határozatával, a városi árvaszéknél elhalálozás következtében üresedésbe jött és

700 forint évi fizetéssel javadalmazott egy **árvaszéki ülnöki** állásnak választás utján leendő betöltése céljából pályázat-hirdetést rendelt el.

Felhivom mindazokat, kik az 1886. XXII. t. cz. 73. §-a szerint előjáróvá választhatók, a 75. §-ban elsorolt kifogások alá nem esnek és a megüresedett állást elnyerni óhajtják,

hogy az 1883. évi I. t. cz. 3. §-ában kívánt képzettség kimutatásával felszerelt, és szabályszerűen kiállított pályázati kérvényeiket, a város polgármesteri hivatalánál f. évi **mártius 21-ik** napjának 5 órájáig nyújtsák be.

Kelt Szentesen, 1891. évi márc. hó 11-én.

Sarkadi-Nagy Mihály,
polgármester.

MEGHIVÓ

A Csongrádmegyei Hitelszövetkezet

1891. évi mártius hó 14-én délelőtt 10 órakor — saját helyiségében
(Sajtós-féle ház) tartandó

évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Zármerleg előterjesztése az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésével.
2. A Csongrádmegyei Hitelszövetkezet felszámolásának kimondása.
3. Felszámoló kirendelése s díjai megállapítása.

4. Az igazgatóság előterjesztése az 1890. évi december hó 24-én tartott rendkívüli közgyűlés határozata folytán a Csongrádmegyei Hitelszövetkezet kötelezettségei lebonyolítása tekintetében a Csongrádmegyei takarékpénztár részvénytársasággal történt megállapodásokról

5. Az alapszabály értelmében előterjesztett indítványok tárgyalása.
6. Jegyzőkönyv hitelesítésére küldöttség kinevezése.

Szentesen, 1891. február 28.

Sarkadi-Nagy Mihály,
elnök.

Bécs 1873.
Érdem-érem.

Budapest 1885.
Nagy díszoklevél.

Eszék 1889.
Díszoklevél.

N.-Palánka 1887.
Arany-érem.

London 1878.
Díszoklevél.

Csik József

csász. és kir. kizárólagosan szabadalmazott

első szerémi portland cement és vizhatlan mészgyár

B E O C S I N B A N

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a n. é. építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

portland cement és vizhatlan meszt

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak. — Aranyérmék s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik.

Páris, 1867.
Bronz érem.

Kecskemét, 1872.
Erüst érem.

Ujvidék, 1875.
Arany érem.

Szeged, 1876.
Érdem-érem.

Trieszt, 1883.
Arany érem.

A magyar kir. államvasutak gépgyára

legújabb szerkezetű, a gyakorlatban legjobbaknak bizonyult, fölülmulhatlan kütűnőségű, fa, szén- és szalmafütesre berendezett

6, 8 és 10 lóerejű locomobiljait

nagy tüzszekevényel, szabadalmazott szikrafogóval, valamint a hazai viszonyokhoz alkalmazott és számtalan versenyen eddigelé legyőzhetlen maradt

48, 54 és 60 láb széles vasszerkezetű gőzcséplőgépeit

szabad, meghosszabbított rázóasztallal és sajátos szerkezetű szabad, nagy törekfarostával, mely rendkívüli előnyököt nyújtó újításokkal immár közel 1000 darab működik az országban a legfényesebb sikerrel, ugyisint a locomobil hátsó futókereken könnyen és kényelmesen alkalmazható új találmányu

Stibor-féle szabadalmazott körfűrészait

melyek egyszerűség és célszerűség tekintetében az eddigi szerkezeteket felülmulják. Továbbá a legcékelyebb vonóerőt igénylő, leggyorsabban dolgozó és még is legbiztosabb kötést végező

Massey Torontó kéveköto aratógépet,

mely a mult évi párisi világiállítás alkalmával Noisielben rendezett nemzetközi versenyen a világ leghiresebb készítményeivel sikra szállva, a

„Grand Objet D'Art”

nyerte, az egyetlen kütűntetés, mely egy önálló üzemképes és áruba bocsátható kéveköto aratógépet érhet. Végül a legkütűnőbb gyártmányu 2, 2½, 3 és 4 lóerejű gőzcséplő-garnitúráit és legszilárdabb szerkezetű járgányos cséplőkészületeit, valamint mindennemű mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező fizetési feltételek mellett

FEHÉR MIKLÓS, a m. kir. államvasutak gépgyára vezérügynöke Budapesten, Üllői-ut 25. „Köztelek.”

1KH6

Arjegyzekek ingyen és bérmentve.

Szentes, 1891. Nyomatott Sima Ferencz gyorsajtójan.